

31.10.2021

YLÖJÄRVI

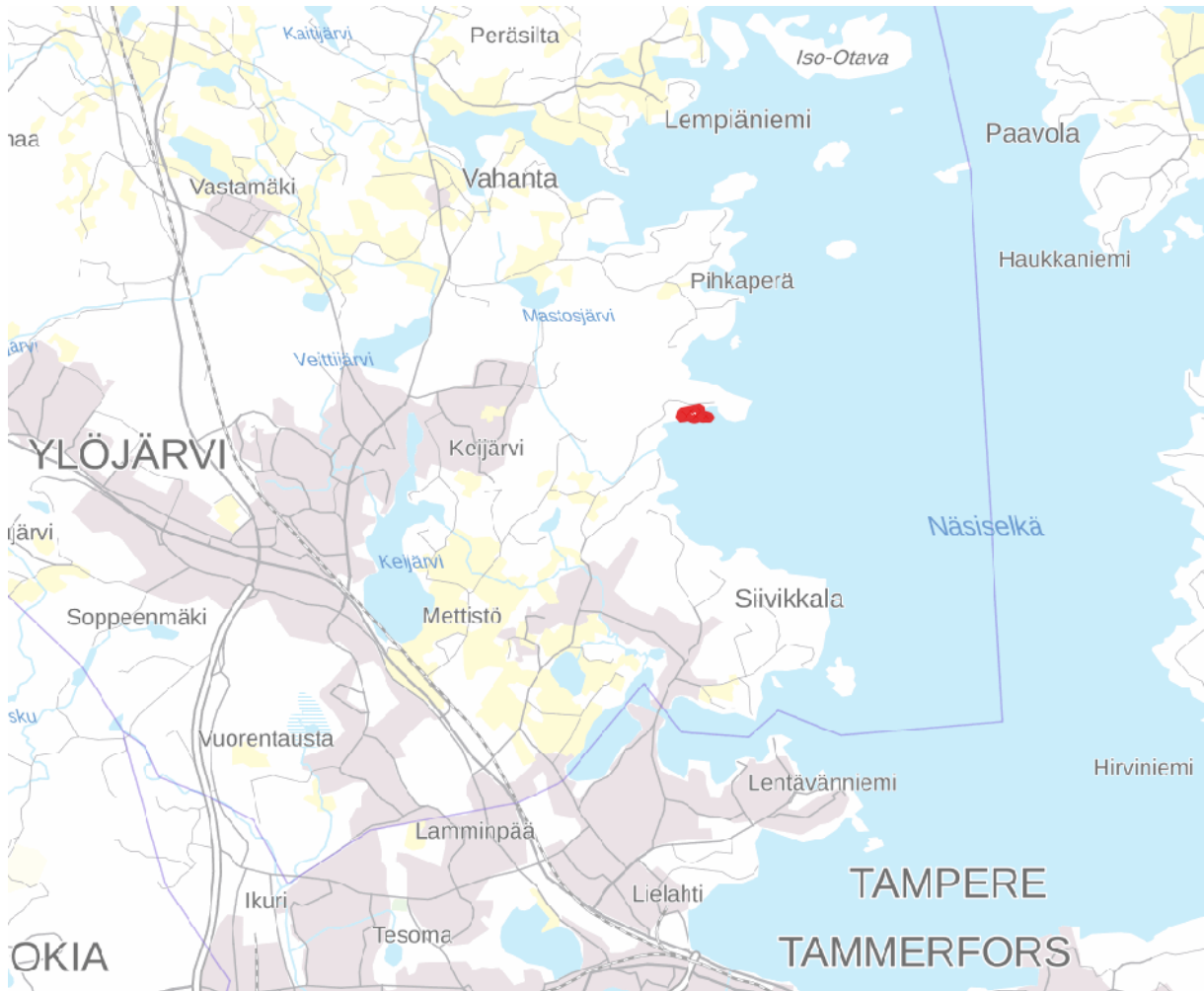
Ylöjärvi Nuttura ranta-asemakaava-alueen arkeologinen inventointi

Tilaja:
Ympäristösuunnittelu Oy

FM Kalle Luoto
Heilu Oy

Sisällysluettelo

1. Johdanto	4
2. Menetelmät	4
2.1. Esityöt	4
2.2. Maastotyöt.....	7
4. Tulokset	10
Lähteet:.....	11

Kartta 1. Lähestymiskartta. Inventoitava alue rajattu punaisella. MK 1:100000.

Taustakarttoina Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalvelun (WMTS) 10/2021 aineistoa, ellei toisin mainita. Koordinaatisto ETRS-TM35FIN, korkeus N2000. Raportin kuvat

YLÖJÄRVI NUTTURANNOKKA, Arkeologinen inventointi

Tiivistelmä & arkistotiedot

Ympäristösuunnittelu Oy on laatimassa ranta-asemakaavaa Ylöjärven Nutturan tilan alueelle. Lokakuussa 2021 Heilu Oy: arkeologi Kalle Luoto laati aluetta koskevan arkeologisen inventoinnin. Inventoinnin yhteydessä ei havaittu muinaisjäännöskohteita tai muita arkeologisia kohteita.

Tutkimustyyppi:	Arkeologinen inventointi
Tutkimuslaitos:	Heilu Oy
Tutkimuksen tekijä:	FM Kalle Luoto
Kenttätyöaika:	14.10.2021
Tutkimusten rahoittaja:	Ympäristösuunnittelu Oy
Muinaisjäännökset:	Ei kohteita
Aikaisemmat tutkimukset lähialueella:	Ei tutkimuksia
Aikaisemmat löydöt:	-Ei löytöjä

Kuva 1. Alueella on vanha huvila.

1. Johdanto

Ympäristönsuunnittelu Oy on laatimassa Nutturan tilan ranta-asemakaavaa. Alueen laajuus on noin 4 ha. Inventointialue kuuluu Ylöjärven Kukkolan kylään. Se sijaitsee Näsijärven Valkeekivenlahden pohjoisrannalla noin 5 kilometrin etäisyydellä Ylöjärven keskustasta itäkoilliseen.

Inventointialueen Näsijärven rantavyöhyke on kallioinen. Alueen pohjoisosassa on notko, jonka keskellä on pieni oja. Alue on ollut 1900-luvulla vapaa-ajan käytössä, mihin liittyen alueella on huvilarakennus sekä siihen liittyviä muita rakennuksia. Alueen koillisosassa on käytöstä jäänyt metsittynyt lentopallokenttä ja sen länsipuolella lähde, johon kuuluu betoninen kaivonrenkas. Alueen eteläosasta on purettu hiljattain rakennus. Alueen länsiosa on metsäinen. Lähin tunnettu muinaisjäännöskohde on Teerimäen kivikautinen asuinpaikka noin 2,3 kilometriä selvitysalueesta pohjoiseen, joka havaittiin vuonna 2000 (Adel) tehdyssä arkeologisessa inventoinnissa. Aikaisemmissa arkeologisissa inventoinneissa 2021 tarkastellulla alueella ei ole ilmeisesti liikuttu.

2. Menetelmät

2.1. Esityöt

Ennen inventoinnin maastovaihetta tutustuttiin alueen lähistöllä aiemmin tehtyihin arkeologisiin tutkimuksiin ja lähiympäristön ennestään tunnettuihin muinaisjäännöksiin Kulttuuriympäristön palveluikkunasta (www.kyppi.fi) saatavissa olevien tietojen pohjalta. Ilmeisesti alueella ei aikaisemmin ole suoritettu arkeologisia inventointeja.

Esitöissä tutkimusalueen historialliset kartat (isojakokartat, pitäjänkartat, senaatinkartat ja painetut kartat) käytiin läpi alueen maankäyttöhistorian selvittämiseksi. Karttoja haettiin Kansallisarkiston ja Maanmittauslaitoksen arkistosta, sekä Jyväskylän yliopiston Vanhakartta-palvelusta. Inventoinnin valmisteluvaiheessa käytiin läpi myös Maanmittauslaitoksen viistovalvarjosteet. Niistä pyrittiin paikantamaan arkeologisesti mielenkiintoisia maarakenteita sekä maastoja. Inventoitavan linjan alueelta käytiin silmämääräisesti läpi myös GTK:n tarjoama maaperäaineisto.

Vanhojen karttojen perusteella alueen rakentaminen on tapahtunut 1900-luvulla, sillä isojakokartassa tai isojaon täydennyskarttaan alueelle ei ole merkitty asutusta tai peltoja.

Kartta 1. Ote kartasta ”Separat förrättningskarta, kartdel c, storskifte, Keijärvi by” (1765). Ei mittakaavassa.

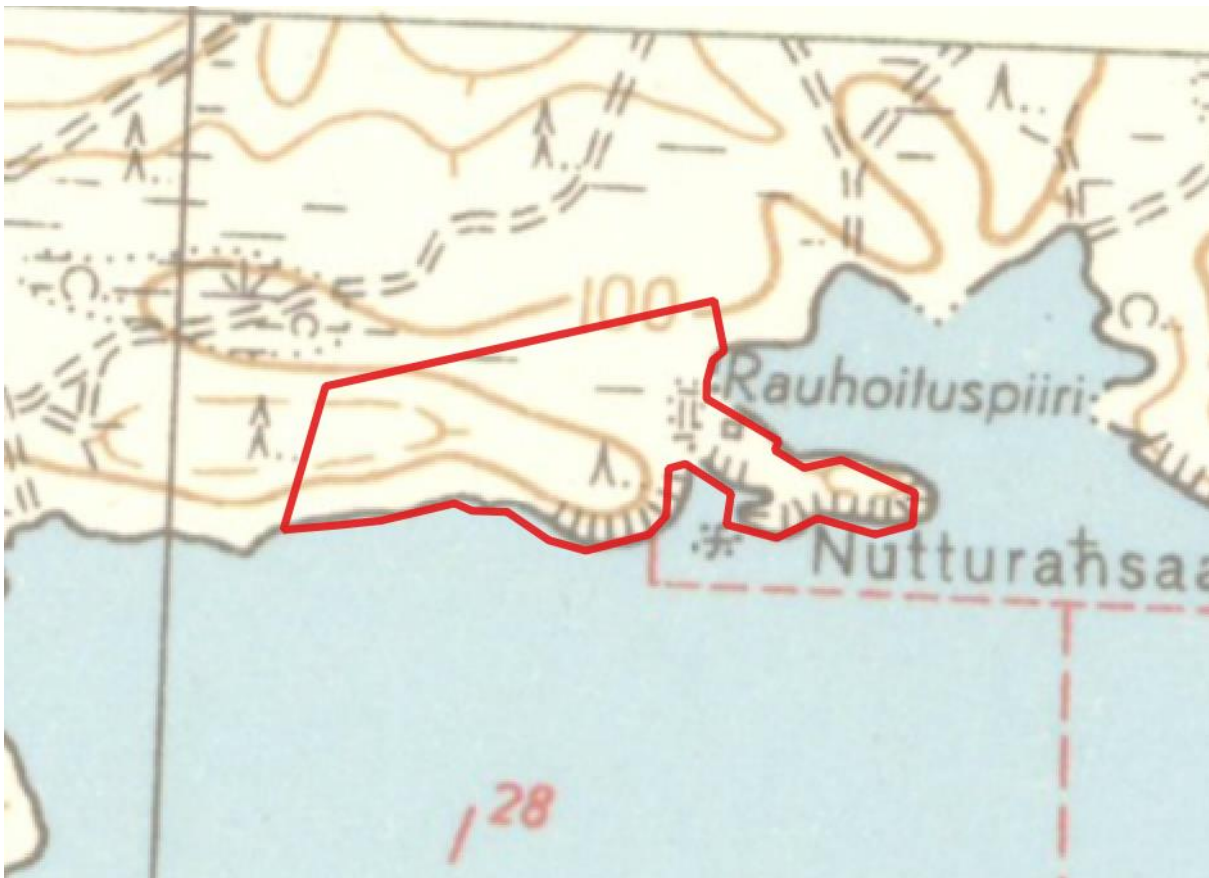

Kartta 2. Ote kartasta ”Erillinen toimituskartta, lohkominen, Kukkola 1:0” vuodelta 1905 (isojaon täydentäminen 1896-1897).

Kartta 3. Ote senaatinkartaston kartasta vuodelta 1909.

Kartta 4. Ote peruskartasta 2123 09 vuodelta 1953. Alueelle on rakennettu huvila.

Kartta 5. Vinaloivarjoste. MK 1 : 5000.

2.2. Maastotyöt

Inventoinnin maastotyöt tehtiin 14.10.2021. Inventoinnissa huomiottiin eri-ikäiset ja -tyyppiset arkeologiset kohteet ja tarkastettiin muinaisjäännösten löytymisen kannalta eri tavoin (lidar, maastokartta, vanhat kartat, maastohavainnot) potentiaalisiksi arvioituja paikkoja. Inventointimetodina oli silmämääräinen havainnointi. Lisäksi tehtiin metallinilmaisinkartoitusta alueen eteläosassa potentiaalisilla alueilla. Kartoituksen yhteydessä kaivettiin esiin potentiaaliset signaalin antaneet kohteet, laihoiin tuloksin. Metallinilmaisintlöydöt koostuivat hylsyistä, pullonkorkeista sekä muutamasta modernista kolikosta (kuva 5). Lisäksi kaivettiin muutamia koekuoppia kivikauden asutukselle potentiaaliin kohtiin (kartta 6). Maasto oli kuitenkin kivistä moreenia, josta asuinpaikan löytymistä voitiin pitää epätodennäköisenä. Inventoinnin kulkua dokumentoitiin sanallisen kuvauksen lisäksi ottamalla valokuvia ja tallentamalla kuljetut reitit ja tehdyt havainnot käsiGPS-paikanninta (Garmin GPSmap 62s, tarkkuus +/- 5 - 10 m) käyttäen. Raportin koordinaatit on ilmoitettu ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatteina. Jälkityövaiheessa valokuvat luettelointiin Heilu Oy:n arkistoon Tampereelle ja kartat piirrettiin puhtaaksi käyttäen QGIS-paikkatieto-ohjelmistoa.

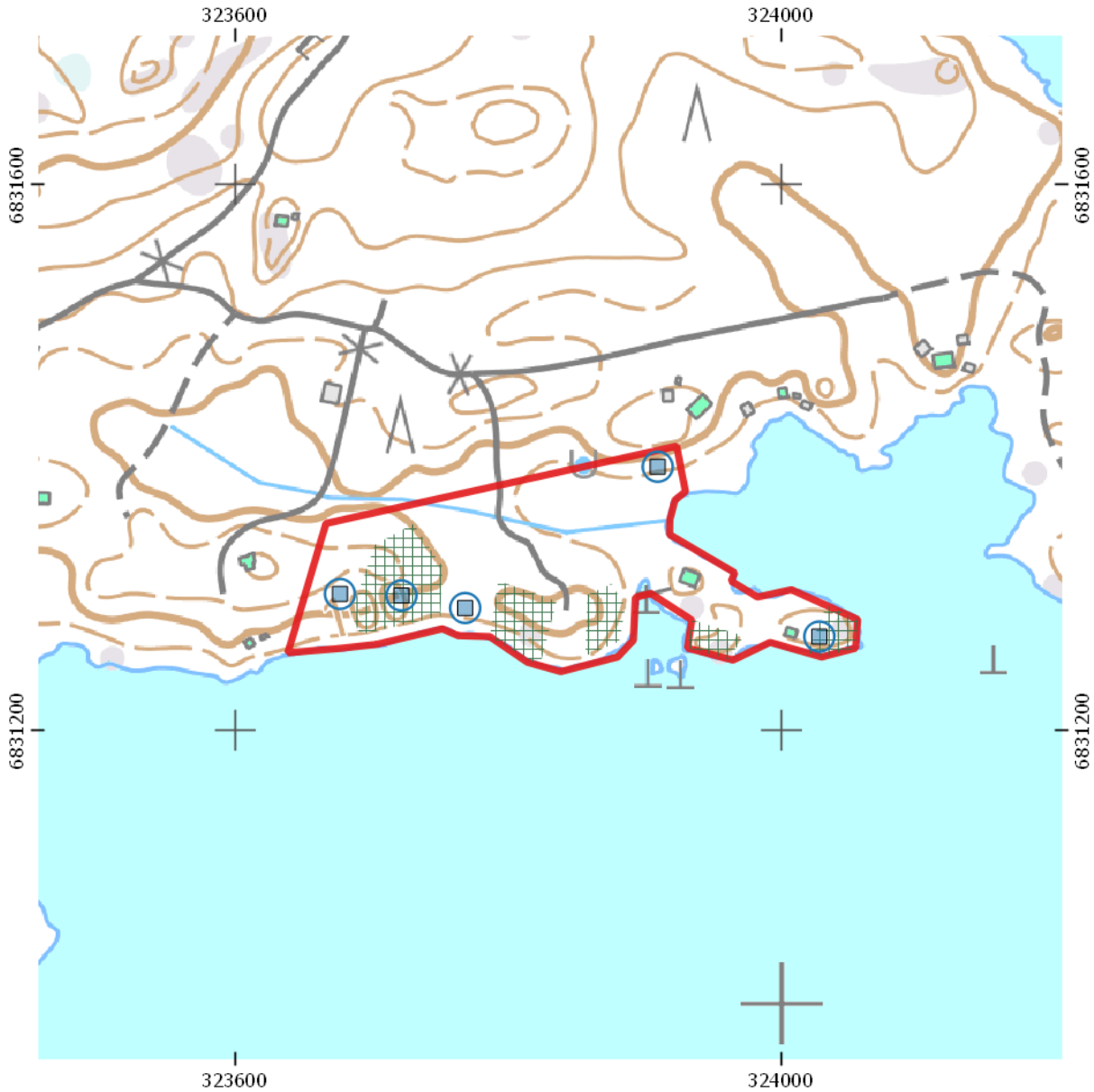
Kuva 2. Metallinilmaisimella löydetty pullo.

Kuva 3. Alueen itäkärjessä on moderni nuotiopaikka, josta on raivattu kiviä. Yksi hylsystä löytyi nuotiopaikan kivien alta.

Kartta 6. Selvitysalueen kartta. Metallinilmaisimella tarkastetut alueet (rasteroitu) ja koekuopat (sininen neliö). MK 1 : 5000.

4. Tulokset

Alue tarkastettiin kokonaisuudessaan maastotarkastuksen yhteydessä. Erityisesti alkueen eteläosat tarkastettiin metallinilmaisimen avulla kaivaen muutamia koekuoppia. Selvitysalueella ei havaittu muinaisjäännöskohteita tai muita arkeologisia kohteita.

Kalle Luoto
31.10.2021
Heilu Oy

Lähteet:

Adel, Vadim 2000. Ylöjärvi Inventointi 2000. Inventointiraportti.

Honka-Hallila, Helena 1996. Ylöjärvi 1869-1994. Jyväskylä

Miettinen, M. & Miettinen, P. 1990: Ylöjärvi. Inventointi 1971

Sähköiset lähteet:

Museovirasto: kyppi.fi (25.10.2021)

Tampereen museot/Pirkanmaan maakuntamuseo, Siiri tietokanta

Kartat:

Kansallisarkisto

Pitäjänkartta. Lehdet 2123 09. 1847

Senaatin kartasto. XIX-XX 22-23 [Pirkkala]. 1909.

Kiinteistötietojärjestelmä (KTJ)

Erillinen toimituskartta, karttaosa a, lohkominen, Kukkola 1:0. 1905. Arkistotunnus:
4:2

Separat förrättningskarta, storskifte, Keijärvi by 1765. Daniel Hall. Arkistotunnus:
3:A